MUNT INFO 38

HET MAGAZINE VAN DE KONINKLIJKE MUNT VAN BELGIË
JULI 2005

2 VOORWOORD
ZOEKERTJES
GLAD OF GEKARTELD?

3 NIEUWE NUMISBRIEVEN
38, 39 EN 40

4 MUNTSLAG VOOR HET
BUITENLAND: POLEN

6 **NIEUWE FDC-SET 2005:**
DE GROTE MARKT
VAN BRUSSEL

8 DE NASLAG VAN
HET ZINKEN KWARTJE
(1962-1964)

10 **NIEUW: DE 10 EURO-MUNT 2005**
VREDE EN VRIJHEID IN EUROPA

12 NIEUWE PROOFLIKE-SET
UITGIFTE 2005

VOORWOORD

Beste Muntliefhebber,

Voor de Koninklijke Munt is de uitgifte van een jaarlijkse FDC-set zowat een vaste traditie geworden. Ook in 2005 blijven wij deze traditie trouw, zij het met één klein verschil: in plaats van deze uitgiften telkens aan de verjaardag van een bepaalde gebeurtenis te koppelen, zullen de nieuwe FDC-sets voortaan ons cultureel-historisch erfgoed in het zonnetje zetten.

*Omdat reeds een groot deel van onze monumentenrijkdom is opgenomen op de lijst van het UNESCO Werelderfgoed leek het bijzonder aangewezen om zich bij de keuze van de verschillende mogelijke onderwerpen te laten leiden door deze lijst. Vandaar dat wij u vandaag een **FDC-set** presenteren die gewijd is aan één van België's mooiste parels: **de Grote Markt van Brussel**.*

*Naast deze nieuwe FDC-set, stellen wij u in deze Munt Info 38 ook twee andere nieuwigheden voor. De eerste is onze **nieuwe Europa-munt van 10 euro in zilver** die de 60e verjaardag van de ondertekening van het einde van de Tweede Wereldoorlog herdenkt en een hulde brengt aan Vrede en Vrijheid binnen een Verenigd Europa. De tweede is de **editie 2005** van onze prestigieuze **Prooflike collectie**. Een luxueus collector's item voor de echte euro-verzamelaar.*

*Wat de **numisbrieven** betreft stellen wij onze klanten graag in de gelegenheid hun bestaande collectie te verrijken met **drie** nieuwe uitgiften. Numisbrief 38 staat geheel in het teken van **75 jaar radio**. Met numisbrief 39 reist u (per postzegel) naar **Singapore**... Terwijl nummer 40 hulde brengt aan de beroemde sprookjesschrijver **Hans Christiaan Andersen** die zo'n 200 jaar geleden het levenslicht zag.*

Naast dit aanbod belichten we in dit nummer twee boeiende onderwerpen betreffende uw hobby. In "de muntslag voor het buitenland te Brussel" bezoeken wij dit keer één van de jongste EEG-lidstaten, Polen, en op blz. 8 en 9 vertellen wij u alles over de naslag van het zinken kwartje in 1962.

Ik wens u alvast veel lees- en verzamelplezier alsook een prettig verlof toe.

Romain Coenen,
Muntmeester

ZOEKERTJES

TE KOOP • Numisbrieven 1 t/m 35 met verzamelmap
Rene LOODTS - Dorp 16 - 2360 Oud-Turnhout
Tel: 0478/31.72.97

TE KOOP • Verzameling 100 zilveren penningen Belgische Dynastie + bijhorend boek
Henriette VERHELST - Kleinhulst 29 - 9220 Hamme

TE KOOP • Numisbrieven nrs. 4 t/m 23
Nicole HANART - Rue Berckmans 73 - 1060 Brussel
Tel: 0476/64.23.45

ZOEK • Goudstuk van 40 F - 1807 "Napoléon Empéreur"
Marcel DURIEZ - Rue de l'Ermitage 185
1440 Braine-le-Château

ZOEK • FDC-sets 1970-1975 en 1978-1981
Stan LAUWERS - Uitspanningstraat 43 - 2610 Wilrijk
(Tel: 03/827.24.65 - tussen 12 en 14u)

GLAD OF GEKARTELD?

Vanaf 1999 gaf de Koninklijke Munt van België, naast de klassieke zilveren herdenkingsmunten van 500 Frank, ook goudstukken van 5000 Frank uit. Normaliter moesten de stukken uitgegeven ter gelegenheid van de 500e verjaardag van de Blijde Intrede van de Aartshertogen Albrecht en Isabella in 1999 en van de 500e geboortedag van Keizer Karel in 2000, worden geslagen met een **gekartelde** rand. Deze stukken werden echter niet alleen in dat betreffend jaar geslagen.

Nu blijkt dat de stukken die in 2001 en 2002 werden geslagen een **gladde rand** hebben! Omdat de in 2001 geproduceerde en uitgegeven goudstukken t.g.v het EU Voorzitterschap met gladde rand werden uitgevoerd, werd blijkbaar dezelfde gladde muntring gebruikt voor de naslagen in 2001 en 2002 van de goudstukken, type Albrecht en Isabella (1999) en Keizer Karel (2000).

Overzicht der slagaantallen:

• 5000 Frank - Albrecht en Isabella

Jaartal 1999 - 1.006 stukken geslagen in 1999 met kartelrand;
- 50 stukken geslagen in 2000 met kartelrand;
- 75 stukken geslagen in 2001 met gladde rand.

• 5000 Frank - Keizer Karel

Jaartal 2000: - 262 stukken geslagen in 2000 met kartelrand;
- 464 stukken geslagen in 2001 met gladde rand;
- 50 stukken geslagen in 2002 met gladde rand.

• 5000 Frank - EU Voorzitterschap

Jaartal 2001: - 1.338 stukken geslagen in 2001 met gladde rand;
- 668 stukken geslagen in 2002 met gladde rand.

NIEUWE NUMISBRIEVEN VAN DE POST

Hierbij stellen wij u de **drie laatste numisbrieven van 2005** voor. Numisbrieven zijn een uitgifte van de Belgische Post in samenwerking met de Koninklijke Munt van België. Op de fraai geïllustreerde omslag van elke uitgifte prijken de postzegels, voorzien van een speciale stempel en binnenin bevindt zich een blisterkaart met een fraaie themamedaille. Elke envelop draagt bovendien een exclusief uitgiftenummer.

- Prijs per numisbrief : slechts 13,00 €.
- Oplage beperkt tot 3.000 exemplaren per uitgifte.
- Eveneens verkrijgbaar: de verzamelmap met berschermcassette tegen de prijs van 34,00 € per stuk.

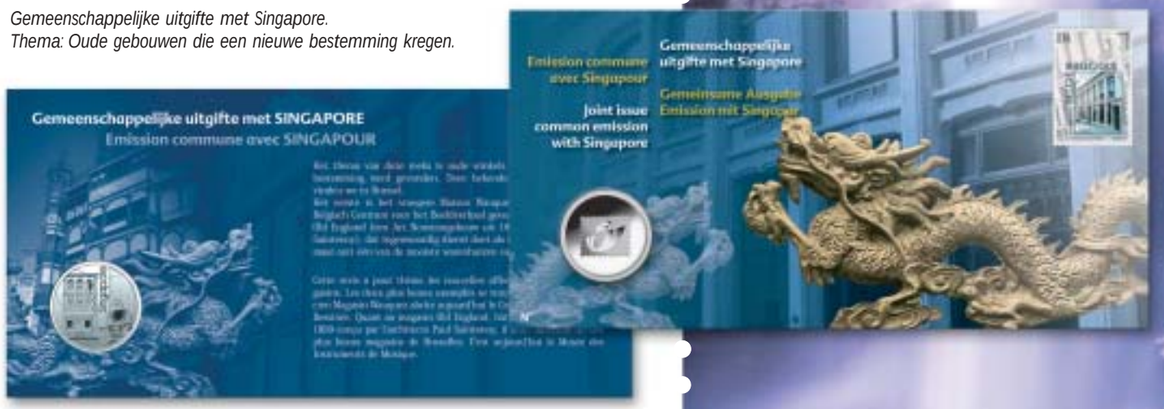
Numisbrief 38

Uitgegeven naar aanleiding van "75 jaar radio in België". Radio bestaat natuurlijk al heel wat langer, maar het was pas vanaf 1929 dat de radio in België een officieel karakter kreeg.

Numisbrief 39

Gemeenschappelijke uitgifte met Singapore.
Thema: Oude gebouwen die een nieuwe bestemming kregen.

Numisbrief 40

Hans Christiaan Andersen: een passende hulde aan de wereldberoemde sprookjesschrijver die 200 jaar geleden werd geboren.

POLEN

DE MUNTSLAG VOOR HET BUITENLAND TE BRUSSEL

Een - zelfs summier - geschiedkundig overzicht schetsen van dit land, dat in de loop der tijden de speelbal is geweest van zijn grote buren Pruisen (later Duitsland) en Rusland, is hier niet mogelijk. Relevant voor dit artikel is wel dat Polen na de Eerste Wereldoorlog opnieuw zijn onafhankelijkheid verwierf en dat in 1919 de zloty (onderverdeeld in 100 groszy) als munteenheid werd ingesteld.

1 HET ZILVERSTUK VAN 5 ZLOTYCH

Op **14 april 1924** werd aan de Markowska Straat te Warschau de Poolse Staatsmunt officiëel geopend. In eerste instantie werden er messing en bronzen stukken van 1, 2 en 5 groszy en nikkelen stukken van 10, 20 en 50 groszy geproduceerd.

Voor de zilverstukken van 1 zloty en 2 zlote werd echter een beroep gedaan op de munthuizen van o.m Parijs, Londen, Birmingham en Philadelphia. Nadien werden er te Warschau weliswaar zilverstukken van 5 zlotych met een zeer beperkte oplage geslagen, maar voor de eerste grote hoeveelheden zilverstukken met deze denominatie werden opnieuw buitenlandse munthuizen aangezocht.

Op **17 november 1928** tekenden de Directeur van de Brusselse Munt, dhr Allard en de Poolse regering een contract voor de levering van **10 miljoen zilveren muntplaatjes** voor een stuk van 5 zlotych tegen de prijs van 9.298,80 fr/1000 stuks, plus 10,80 fr/1000 stuks voor het aanbrengen van een randschrift.

Reeds dezelfde dag werd een bijkomend contract afgesloten waarbij de heer Allard zich ertoe verbond om de helft van dit aantal muntplaatjes tot munten te slaan voor de prijs van 27 fr/1000 stuks, randschrift inbegrepen.

Tezelfdertijd stond de Nationale Bank van België haar **zilvervoorraad van 157 ton**, bestaande uit Franse en Belgische stukken van 50 centiem, 1, 2 en 5 frank, afkomstig van de recent opgedoekte Latijnse Muntunie, aan de heer Allard af.

Deze ontmunte stukken bevatten 135 ton zuiver zilver, die de Muntdirecteur tegen 26¾ pence per ons Troy diende aan te kopen. Omdat de ontmunte zilverstukken een hoger zilvergehalte hadden dan de te vervaardigen Poolse stukken moest, naast de hoeveelheid koper, bevat in deze muntvoorraad, bovendien nog 23.565 kg koper aangekocht worden bij de firma Union Minière. De overname van de oude zilverstukken en de aankoop van het koper vertegenwoordigden een bedrag van ruim 91 miljoen frank.

Voor de aanmaak van het stempelgereedschap ontving de hoofdgraveur, Alexandre Everaerts op 20 december 1928 een paar matrijzen en poinçoenen, evenals twee randschriftblokjes. Deze werden vervaardigd door de bekende Poolse graveur en beeldhouwer **Edward Wittig** (Warschau 1879 - ib.1941).

Op 19 maart 1929 werd een wijziging aan het oorspronkelijke contract aangebracht: de totaliteit van 10 miljoen stukken diende te worden geleverd in muntstukken i.p.v. de helft in muntplaatjes en de helft in muntstukken. De fabricageprijs werd op 32,40 frank/100 stukken vastgesteld (randschrift inbegrepen).

Voorzijde:
De afbeelding van een gevleugelde vrouwelijke personificatie van de zege (Victorie) en het omschrift RZECZPOSPOLITA POLSKA.

De fabricage van deze stukken liep van juli 1929 tot september 1930. De Poolse regering diende de leveringen te betalen in 15 maandelijkse vereffeningen van telkens 6.200.000 frank, plus een laatste bedrag van 312.000 frank om de eigenlijke kosten voor het slaan van de muntstukken te betalen. De voorafbetalingen aan de Banque Allard leverden de Muntdirecteur een rente van 4,5% op jaarbasis op.

Deze productie werd in 1930 plechtig afgesloten door het bezoek aan de Brusselse Munt van de Poolse ambassadeur, de heer Jackowski. Bij deze gelegenheid werd een bronzen bezoekerspenning geslagen met dezelfde voorzijde als het muntstuk van 5 zlotych (Dup. 2380).

Ondanks het feit dat deze fabricage afgesloten werd tot volledige tevredenheid van de Poolse autoriteiten en met **een winst van 874.974,60 frank**, werd de financiële afhandeling ervan overschaduwd door het overlijden van Josse Allard. Dit overlijden bracht namelijk ook een geschil naar boven tussen de Belgische Staat en de erfgenamen van Allard betreffende de juiste verdeling van dit bedrag.

Keerzijde:
Een gekroonde adelaar, de waardeaanduiding 5 ZLOTYCH en de datum.

Randschrift:
SALUS REPUBLICAE SUPREMA LEX
Afmetingen: *Diameter: 33 mm*
Gewicht:: 18 g - Legering: Ag 750 Cu 250

2 EEN PRIJSOFFERTE VOOR ALUMINIUMSTUKKEN

In 1958 werd de Koninklijke Munt van België aangezocht voor het slaan van 200 miljoen stukken in aluminium van 5 groszy. Ondanks al vergevorderde onderhandelingen (w.o de eventuele levering van de muntplaatjes door de Luikse firma Usines à Cuivre et à Zinc) liet de Poolse Centrale Bank op 16 september 1958 weten dat deze fabricage niet doorging.

3 HUIDIGE MONETAIRE TOESTAND

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verloor Polen opnieuw haar onafhankelijkheid en het land werd opgedeeld tussen Duitsland en de Sovjet-Unie. Na de oorlog werd Polen een onafhankelijke volksrepubliek. In 1952 werd aan de Ceglana Straat (nu: Pereca Straat) een nieuw munthuis in gebruik genomen, waar vanaf 1953 de naoorlogse muntslag werd hervat.

Na de val van de Berlijnse Muur, zocht Polen economisch en monetair meer toenadering tot West-Europa. In 1994 werd de Poolse Staatsmunt omgevormd tot een vennootschap van publiek recht (**Mennica Panstwowa S.A.**) en op 26 september van dat jaar werd het huidige gebouw aan de Zelazna Straat plechtig geopend (zie foto hiernaast).

De zloty was in die jaren onderhevig aan een hoge inflatie, die slechts werd afgeremd door de koppeling van de zogenaamde "Nieuwe Zloty" aan de Duitse Mark en vanaf 2002 aan de Euro. Sinds 1 mei 2004 is Polen lid van de Europese Unie en verwacht wordt dat de Euro weldra de plaats van de zloty (huidige koers: 1PLN = 0,234 EUR) zal innemen.

Bibliografie

- Dossier Archief KMB 623/16
- Krause Mishler: KM 18
- www.mennica.com.pl
- www.nbp.pl

De Grote Markt van Brussel

België en het UNESCO Werelderfgoed

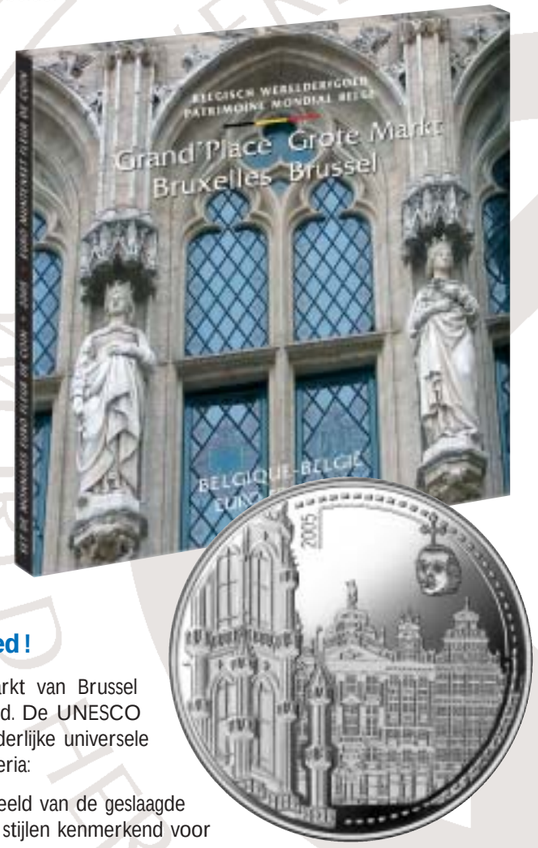
Werelderfgoed is cultureel en natuurlijk erfgoed dat onvervangbaar en uniek is en beschouwd moet worden als eigendom van de hele wereld. Het gaat hier om monumenten, gebouwen en landschappen. Om deze kostbaarheden te vrijwaren, heeft de UNESCO op 16 november 1972 de Commissie voor het Werelderfgoed opgericht. Haar voornaamste taak is het opstellen van de lijst van het Werelderfgoed. Deze lijst telt thans 788 monumenten, waaronder 154 natuurmonumenten, 611 cultuurmonumenten en 23 monumenten als een combinatie van beide.

België heeft niet minder dan 8 sites die deel uitmaken van het werelderfgoed:

- de Vlaamse begijnhoven
- de Grote Markt van Brussel
- de scheepsliften van het Canal du Centre
- de Vlaamse en Waalse belforten
- de historische binnenstad van Brugge
- de O.L.V Kathedraal van Doornik
- de silexmijnen van Spiennes (Mons)
- vier herenhuizen van Victor Horta te Brussel.

Om dit patrimonium in de verf te zetten heeft de Koninklijke Munt van België beslist om de eerstvolgende jaren haar FDC-muntensets op te dragen aan deze cultuur- en natuurmonumenten.

We kozen de Grote Markt van Brussel, toeristisch hoogtepunt bij uitstek van onze hoofdstad, om deze reeks in te zetten!

De Grote Markt : Werelderfgoed !

Sinds **december 1998** is de Grote Markt van Brussel ingeschreven op de Lijst van Werelderfgoed. De UNESCO heeft geoordeeld dat deze site een uitzonderlijke universele waarde heeft op basis van de volgende criteria:

* De Grote Markt is een uitstekend voorbeeld van de geslaagde vermenging van architecturale en artistieke stijlen kenmerkend voor de cultuur en de samenleving in deze streek.

* Door de aard en kwaliteit van de architectuur van opmerkelijke waarde is de Grote Markt een zeer goede illustratie van de evolutie en het succes van deze handelsstad in het Noorden van Europa op het hoogtepunt van haar bloei.

Een beetje geschiedenis

Op een drooggelegd moeras ontwikkelden zich reeds in de 12e eeuw de eerste markt en de vroegste handelskern van de stad. In de 13e eeuw stonden hier het Broodhuis, de Lakenhal en de Vleeshal. Sindsdien is het plein altijd een economisch en politiek brandpunt van Brussel gebleven. De gilden en ambachten bouwden er hun huizen als uiting van hun macht.

De Grote Markt onderging zijn grootste verandering in de 15e eeuw met de bouw van het gotische Stadhuis. In 1695 werd het plein bijna helemaal verwoest door het bombardement van Brussel op last van de Franse koning Lodewijk XIV. Alleen de muren van het Stadhuis en het Broodhuis stonden nog recht. Met enorme middelen slaagde men erin de huizen rond het plein in minder dan vier jaar tijd te herbouwen. De grote harmonie is te danken aan het feit dat het stadsbestuur bouwvoorschriften oplegde om de architecturale eenheid van het plein te verzekeren. In de loop van de 19e eeuw werden meerdere huizen gerestaureerd volgens de bewaard gebleven plannen van architect De Bruyn, die in 1695 met de heropbouw werd belast. Sindsdien zijn nog diverse andere restauratie-campagnes gevolgd.

De Grote Markt van Brussel heeft een fel bewogen geschiedenis achter de rug, van verwoesting over heropbouw tot restauratie. Tien eeuwen geschiedenis van de stad en haar bewoners komen op dit plein tot leven. Zo was de Grote Markt getuige van het huwelijk van Filips de Schone en Johanna de Waanzinnige, van de lijkstoet van Albrecht en Isabella, van de dood op het schavot van de graven van Egmont en Hoorne. Maar ook van heel wat tornooien en blijde inkomsten. Sinds 1998 zijn de 148 gebouwen van de Grote Markt en zijn onmiddellijke omgeving door de Unesco beschermd als werelderfgoed van de mensheid. Met reden. Want deze parel van Brabantse barok is zonder twijfel één van de mooiste pleinen ter wereld.

DE EURO FDC-SET 2005

De set bestaat uit de 8 euro-denominaties met het jaartal 2005 en een themapenning in argentaan. De voorzijde van deze penning draagt de stilistische afbeelding van een deel van de stadhuistoren en van enkele woningen van de Grote Markt van Brussel. Een detail van het hoofd van de aartsengel Michaël, staande op de stadhuistoren, wordt eveneens afgebeeld. De keerzijde draagt het embleem van het Unesco Werelderfgoed. Dit embleem is het werk van de Belgische designer Michel Olyff. De gravure van de penning is het werk van Luc Luycx, de ontwerper van de gemeenschappelijke zijde van de euromunten.

- Prijs : **17,95 €** (inclusief verzendingskosten)
- Oplage : Wereldwijd max. **40.000 sets** (de speciale sets met gekleurde penning inbegrepen)!

Exclusief!

Net zoals vorig jaar geeft de KMB ditmaal ook nog een set uit die een **gekleurde penning** bevat. Er wordt inderdaad een **beperkte oplage van 2.000 sets** aangeboden waarin de gewone penning vervangen werd door een penning waarbij het hoofd van de aartsengel Michaël - symbool van Brussel en muntteken van de in de Munt geslagen stukken - en de toren van het stadhuis levensecht werden ingekleurd. Deze set is iets duurder dan de gewone set, maar de beperkte oplage en de prachtige inkleuring rechtvaardigen deze meerprijs ruimschoots.

- Prijs : **29,50 €**
- Oplage:
slechts 2.000 sets

Bijkomende info:
www.unesco-vlaanderen.be
http://whc.unesco.org

… of hoe de prijs van een pakje sigaretten de monetaire uitgiftepolitiek heeft beïnvloed!

1. Verloop van de productie en circulatie van de zinken kwartjes

Tijdens de **Tweede Wereldoorlog** werd de argentaan pasmunt van 5, 10 en 25 centiem wegens de metaalschaarste in zink geslagen *(Besluit van de Secretaris-generaal van 10.6.1941)*. Deze stukken vertonen een **rozet** langs weerszijde van de waarde-aanduiding, maar zijn voor de rest identiek aan de vooroorlogse stukken.

Tijdens en net na de oorlog werden **124.020.000** zinkstukken geslagen, maar deze werden niet alle in omloop gebracht. Een studie van de dienst Metrologie van het Ministerie van Economische Zaken uit 1950 wees uit dat de franstalige stukken die in 1946 en 1947 werden geslagen niet in omloop voorkwamen, evenmin als de nederlandstalige stukken die in 1947 zouden zijn geslagen.

De niet in omloop gebrachte stukken werden trouwens door de Nationale Bank van België terug naar de Munt gezonden. In 1951 en 1952 werden weliswaar nog 6 miljoen stukken terug aan de Nationale Bank overgemaakt, maar gedurende de volgende tien jaren liep de circulatie terug tot zo'n 73 miljoen stukken.

2. De situatie van de pasmunt bij het begin van de jaren zestig

De stukjes van 5 en 10 centiem werden ontmunt op 1 januari 1957 *(KB 29.12.1955)*. De pasmunt bestond, bij het begin van de jaren 1960, dus alleen nog uit de zinken kwartjes (in theorie ook de vooroorlogse kopernikkelen en argentaan kwartjes) en de bronzen stukjes van 20 en 50 centiem, type mijnwerker.

Ondanks het feit dat hun denominatie perfect past in het decimaal stelsel, zijn stukjes van 20 centiem in België nooit bijzonder populair geweest. Bovendien werden nog vele prijzen uitgedrukt tot op 25 centiem en lag de diameter van het stukje van 20 centiem te dicht bij die van het stukje van 50 centiem zodat vele vergissingen werden begaan.
In een nota van 3 januari 1962 stelde de Muntmeester, **Gaston Lamquet**, aan de Thesaurie daarom volgende alternatieven voor om de monetaire impasse rond de pasmunt op te lossen:

1° afschaffing van het stuk van 20 centiem;
2° invoering van een nieuw stuk van 25 centiem;
3° verkleinen van de diameter van het bestaande stukje van 20 centiem;
4° de kleur (dus de legering) veranderen van het bestaande stukje van 20 centiem;
5° de uitgifte van een bronzen stukje van 20 centiem met andere gravures en een kleinere diameter.

En alhoewel zijn voorkeur uitging naar het laatste alternatief zou enkele maanden later een economisch fait divers dit voorstel echter kelderen!

3. De prijs van de sigaretten

Op **1 augustus 1962** werden de prijzen van de diverse pakjes sigaretten met 25 centiem verhoogd en op 12,25 F, 13,25 F en 13,75 F gebracht. Enkele tabakondernemingen wezen vervolgens de Nationale Bank op enkele hieraan inherente problemen:

1° de automaten werkten enkel met stukken van 5 frank en dus dienden bedragen met een veelvoud van 25 centiem te worden teruggegeven;
2° de filialen van de NBB konden niet de gewenste aantallen stukken van 25 centiem bezorgen;
3° de teruggave kon niet met stukken van 20 centiem worden gerealiseerd omdat dit zou neerkomen op een bijkomende - illegale - prijsstijging van 5 centiem.

Op dat ogenblik bestond de voorraad stukken van 25 centiem bij de NBB uit amper 6.335.660 zinken en 98.151 vooroorlogse stukken, zodat zij er bij de regering op aandrong om zo snel mogelijk over voldoende kwartjes te kunnen beschikken.

4. Naslag van de zinken kwartjes

De Muntmeester uitte de volgende bezwaren tegen het naslagen van het zinkstuk van 25 centiem: een sinds 16 jaar verlopen jaartal, een monogram van een niet meer regerend vorst, het gebruik van een metaal dat te zeer aan de oorlog herinnerde, een te zwaar en te groot stuk, en… last but not least de productieprijs van ruim 26 centiem die dus hoger lag dan de nominale waarde.
Deze hoge productieprijs werd ondermeer veroorzaakt omdat een middengaatje diende te worden aangebracht. Hij stelde dan ook voor om onmiddellijk de procedure op te starten om een nieuw, kleiner en goedkoper kwartje te ontwikkelen. Omdat deze procedure enige tijd zou in beslag nemen werd toch beslist om de door de Nationale Bank gevraagde hoeveelheid van 20 miljoen zinken stukken van 25 centiem te vervaardigen.
Hiervoor werd in 1962 en 1963 respectievelijk 79.990 kg en 73.015 kg OVERCOR handelszink aangekocht bij de firma Cie. des Métaux d'Overpelt-Lommel et de Corphalie te Overpelt. De oorspronkelijke bestelling ging om 10 miljoen franstalige en 10 miljoen nederlandstalige stukken, maar uiteindelijk werden volgende stukken geslagen :

1962 : **5.168.000** stukken met franstalig omschrift (eig. tweetalig met Frans als eerste taal);
1963 : **9.260.000** stukken met franstalig omschrift;
1964 : **3.452.000** stukken met nederlandstalig omschrift.

De in deze periode geslagen stukken dragen het **jaartal 1946**.

5. Het nieuwe stukje van 25 centiem

In het voorjaar van 1964 werd het kopernikkelen muntstukje van 25 centiem in omloop gebracht *(KB 18.2.1964)*. Dit nieuwe stukje was merkelijk **kleiner** en **lichter** dan haar zinken voorganger (16 mm tegenover 26 mm en 1,8 g tegenover 6,5 g) en de kostprijs bleef bijgevolg ook onder de nominale waarde. Tussen 1964 en 1975 werden iets meer dan 400 miljoen stukken geslagen. Het werd definitief ontmunt met ingang van 16 april 1981 *(KB 4.7.1980)*.

6. De ontmunting van de zinken kwartjes

De zinken kwartjes, type Jespers, werden definitief ontmunt op **1 maart 1968**, samen met de kopernikkelen stukken, type Michaux, uit de regeerperiodes van Koning Leopold II en Koning Albert I, en de argentaan stukken, type Jespers, uit 1938 en 1939 *(KB 30.1.1967)*. In totaal werden 141.900.000 zinkstukken geslagen[(1)]; hiervan werden 81.687.748 stukken ter omwisseling bij de Nationale Bank ingeleverd.

(1) dit slagaantal verschilt enigszins van het aantal dat in de Encyclopedie van de Belgische Frank wordt vernoemd. Dit verschil is te wijten aan de verschillen tussen de hoeveelheid geslagen stukken , vermeld in het Verslag van de Muntmeester en het aantal aan de Nationale Bank overgemaakte stukken.

Sigarettenautomaat uit de sixties

Bibliografie

Dossier Archief KMB 605/4:

- Nota N° 19637, M. Jacob, Dienst Metrologie (dec.1950);
- Nota N° 20071, M. Jacob, Dienst Metrologie;
- Nota F. Baudhuin dd. 22.10.1949;
- Antwoord H. Liebaert dd. 10.11.1949;
- Une importante question controversée: 20 ou 25? (M. Jacob in Bulletin belge de Métrologie N° 204, p. 233 t/m 242, Sept. 1957);
- Nota: Faut-il maintenir les pièces de 20c? (G. Lamquet, 3.1.1962);
- Briefwisseling tussen N.V.VERNO en NBB;
- Interne bestelbons dd. 27.12.1962, 27.11.1963 en 20.2.1964.

Dossier Archief KMB 603/6:

- Nota: Coût de la future pièce de 25 c (G.Van den Briele, 15.1.1963);
- Nota: Nouvelle pièce de 25 c (G.Van den Briele, 8.7.1963).

Dossier Archief KMB N° 510;

- Rapport sur l'activité de la Monnaie sous l'occupance allemand (1940-44) (G.Verlinde, 28.6.1945).

De tweede zilveren Europa-munt van 10 euro

De Duitse capitulatie

In het "Collége moderne et technique" aan de Rue Jolicoeur te Reims, sinds februari 1945 ingericht als hoofdkwartier van **Generaal Dwight Eisenhower**, ondertekent Generaal Alfred Jodl, Stafchef van het Duitse leger, op 7 mei 1945 om 2.41 u. 's nachts, de onvoorwaardelijke capitulatie van zijn land.

Alhoewel vertegenwoordigers van de vier hoofdgeallieerden dit document mede ondertekenden, werd op vraag van de Sovjet-Unie 's anderendaags in het Berlijnse stadsdeel Karlshorst een apart vredesakkoord ondertekend voor het Oostfront. Hierdoor en omdat de geallieerde regeringshoofden besloten om de vrede simultaan openbaar te maken op 8 mei 1945 om 15u, is deze datum de geschiedenis ingegaan als VE-Day (Overwinningsdag). Hoe dan ook, na zes jaren oorlog was de vrede eindelijk een feit; de wederopbouw van Europa kon beginnen!

Ondertekening van de Duitse capitulatie op 7 mei 1945 te Reims

De wederopbouw en de wil tot een duurzame vrede

Het spreekt vanzelf dat, onmiddellijk na het beëindigen van de vijandelijkheden, de meeste aandacht terecht uitging naar de repatriêring van de krijgsgevangenen, de berechting van oorlogsmisdadigers en naar de bevoorrading van de fel geplaagde burgerbevolking.

Nadat echter een plan voor de materiële wederopbopbouw van Europa op gang werd gebracht (het zgn. Marshall-plan), werd het meteen duidelijk dat een duurzame vrede slechts mogelijk zou zijn als de vroegere vijanden zouden samenwerken.

De wortels van de Europese Unie

Om te voorkomen dat het ooit weer tot bloedvergieten en verwoestingen zou komen , lanceerde de Franse politicus Robert Schuman op 9 mei 1950 – sindsdien werd deze datum uitgeroepen tot Europese Feestdag - een door Jean Monnet geïnspireerde idee voor Europese integratie. Dit idee leidde vervolgens tot het Verdrag van Parijs in 1951. Dit Verdrag stelde de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in tussen België, Nederland, Luxemburg, Frankrijk, Italië en Duitsland.

Dit, nog beperkt samenwerkingsakkoord, zou in 1957 door het Verdrag van Rome uitgebreid worden tot een (h)echte Europese Gemeenschap.

Enkele mijlpalen van de Europese integratie

Dat deze Europese Gemeenschap beslist geen einddoel betekende voor de verdere eenmaking van ons continent moge de volgende data en feiten duidelijk maken:

1960 : oprichting van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA of EFTA), bestaande uit een aantal landen die nog geen lid van de EEG waren;
1965 : oprichting Europese Commissie;
1973 : toetreding van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken;
1978 : invoering Europees Muntsysteem (EMS);

1979 : eerste rechtstreekse verkiezingen voor het Europees Parlement;
1981 : Griekenland brengt het aantal lidstaten op 10;
1986 : Spanje en Portugal worden lid van de EG;
1989 : Val Berlijnse Muur;
1990 : Ondertekening Schengen-akkoord, waarbij de grenscontroles tussen bepaalde landen wegvallen en de hereninging van Duitsland;
1992 : de Europese Unie is een feit;
1995 : Zweden, Finland en Oostenrijk worden lid van de Europese Unie;
1999-2002 : invoering van de euro;
2004 : Tien Oost-en Centraal-Europese landen brengen het aantal lidstaten op 25.

Deze integratie en de bestendiging van **Vrede en Vrijheid in Europa** is echter geen statisch gegeven. Er moet voortdurend aan gesleuteld en bijgesteld worden opdat de hele constructie niet zou verdampen en de idealen van de founding fathers niet zouden verloren gaan. Nieuwe onderhandelingen met kandidaat-lidstaten, de invoering van een gemeenschappelijk buitenlands beleid en een Grondwet zijn daarvan maar enkel voorbeelden.

De tweede "EUROPA" herdenkingseuro ligt nu voor u klaar

De 60e verjaardag van de ondertekening van het einde van de Tweede Wereldoorlog die het Europees integratieproces op gang bracht waardoor inmiddels meer dan 450 miljoen Europeanen al die tijd Vrede en Vrijheid kennen, wordt op een passende manier herdacht door een aantal Europese Munthuizen waaronder de Koninklijke Munt van België !

Het nieuwe zilverstuk van 10 euro draagt op de voorzijde de afbeelding van een uit zijn as verrijzende feniks en de data 1945 en 2005.

De keerzijde van dit stuk draagt de kaart en de twaalf sterren van de Europese Unie, de landsaanduiding en de nominale waarde.

Bovendien werd op deze zijde het Europa-embleem geplaatst als kenteken voor de gezamenlijk muntuitgifte door een aantal Europese lidstaten. Dit logo werd ontworpen door de Graveur van de Finse Munt, Hannu Veijalainen.

Het nieuwe stuk werd ontworpen en gegraveerd door Luc Luycx en wordt enkel in de **allerhoogste proof-kwaliteit** aangeboden, in een luxueus schrijntje.

Net als bij de eerste uitgifte, zal bij de verzending van dit Belgische Europa-stuk een foldertje worden meegestuurd, waarin u verneemt hoe u de Europa-stukken van de andere 5 deelnemende munthuizen kunt bekomen.

De Phoenix naar een schilderij van Cornelis Troost (1696-1750)

UW

KENMERKEN	
NOM. WAARDE	10 EURO
KWALITEIT	PROOF
DIAMETER	33 MM
GEWICHT	18,75 G.
GEHALTE	AG 925 - CU 75
RAND	GEKARTELD
OPLAGE	MAX. 50.000
PRIJS	32,50 €

NIEUW: DE PROOFLIKE EUROSET 2005

Alle Belgische euro's van 2005 in een uitmuntende prooflike-kwaliteit!

VORIGE JAARREEKSEN NOG STEEDS BEPERKT VERKRIJGBAAR!

- **PROOFLIKE : geslagen met speciaal vervaardigde munt-plaatjes en met de meeste zorg behandeld bij het opvangen en verpakken.**
- **Oplage strikt beperkt tot 3.000 sets.**
- **Voorzien van een genummerd en door de Muntmeester ondertekend echtheidscertificaat.**
- **Prijs: € 67,50 per set**
- **Elke munt zit puntgaaf verpakt in een speciale beschermingscapsule**
- **Geleverd in een fraai houten kistje**

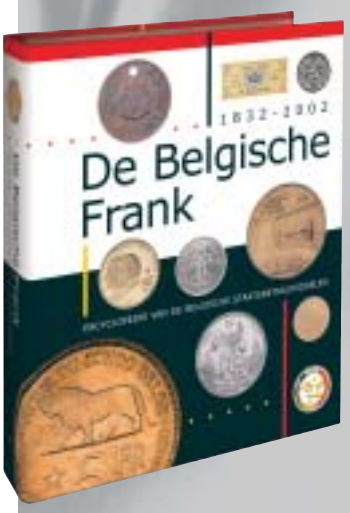

DEEL II - ENCYCLOPEDIE 'BELGISCHE FRANK'

Graag willen wij de lezers die onlangs hebben ingetekend op het **tweede deel van onze muntencyclopedie** danken voor hun belangstelling en hen meteen ook geruststellen. Die encyclopedie komt er gegarandeerd, zij het alleen met enige vertraging.

Door de inlassing van waardevol **tekst- en beeldmateriaal** dat wij op het laatste moment in onze archieven hebben ontdekt, hebben wij bij de eindredactie, de inhoud en de layout van onze uitgave ingrijpend moeten wijzigen, wat natuurlijk extra tijd vergt. Hierdoor zal dit werk pas na de vakantieperiode van de persen rollen, waarvoor onze excuses.

Toch denken wij dat het lange wachten ruimschoots beloond zal worden door de inhoudelijke kwaliteit die nu nog een stuk rijker en boeiender is geworden dan voorheen. Wij hopen dat u begrip kunt opbrengen voor deze kleine tegenvaller, die enkel te wijten is aan onze zorg u producten van topniveau aan te bieden.

MUNT-INFO is een uitgave van : Koninklijke Munt van België, Pachecolaan 32, 1000 Brussel
Tel. : 02/221.07.11 - Fax : 02/221.07.71- Internet adres : http/www.treasury.fgov.be
Muntmeester / Verantwoordelijke uitgever : R. Coenen, Pachecolaan 32, 1000 Brussel
Nadruk verboden zonder schriftelijke toestemming van de Muntmeester

